

Dopravní výchova

- Základy slušného chování
- uvědomění si vlastního těla a zranitelnosti těla
- rozvoj základních dovedností k bezpečnému pohybu na silnici a v jejím okolí –
- rozvoj základních pravidel, která určují chování účastníka silničního provozu, účastníka v dopravním prostředku, jako cyklisty
- rozvoj rychlého a správného rozhodování
- rozvoj vnímání rizik a nebezpečí
- rozvoj základních informací o ochraně zdraví a bezpečí a znát, kde v případě potřeby hledat pomoc
- rozvoj pohybových dovedností a prostorové orientace a dokázat je uplatnit i v pohybu v dopravním prostředí

SEMAFOR

Co máš dělat na červenou,
když se kolem auta ženou?

Na chodníku klidně stát,
v jízdni dráhu nevbíhat.

Co znamená tahle změna,
když je žlutá rozsvícená?

Připrav se a pozor dej,
čekej, nikam nespěchej.

A když svítí zelená,
co to, děti, znamená?

Malí jako velicí –
všichni přejdou silnici.

Všechny děti znají přece	(ukážeme obě ruce)
dokonale obě ruce.	(a zahýbeme s nimi v zápěstí)
Znají dobře pravou, levou,	(ukážeme nejdříve pravou a pak levou ruku)
pokyvují při tom hlavou.	(kýveme hlavou)
Pravá plácá do kolínka,	(pravá ruka plácá do kolínka)
levá mává do okýnka.	(levá ruka mává do okna)
Levá pevně na tělo,	(levou ruku přitiskneme k tělu)
pravá ťuká na čelo.	(pravou rukou ťukáme na čelo)

Trocha teorie pro rodiče

Všichni téměř každý den využíváme silničního provozu a děti jsou bohužel jeho nejzranitelnějšími účastníky. Proto je nutné nepodceňovat pravidla bezpečnosti a od útlého věku děti upozorňovat na možná nebezpečí v dopravě.

Dopravní výchova nezačíná ve škole, ale v rodině. Rodiče učí své dítě chodit, jezdit na tříkolce, odrážedle, koloběžce a kole. Jsou to rodiče, se kterými dítě absolvuje cestu autem i hromadnou dopravou. Všechny tyto aktivity se více či méně dotýkají silničního provozu.

Dopravní výchova v mateřské škole není o výuce a znalosti předpisů a dopravních značek, ale především o cíleném rozvoji všech smyslů, které dítě při pohybu nezbytně potřebuje. Pokud děti naučíme, že i při hrách musí vnímat kamarády, respektovat je, dodržovat pravidla her, rozvíjíme jejich životní postoje, které budou moci uplatnit i při pohybu v dopravním prostředí.

Podle Límové (2006) by rodiče předškolních dětí měli:

- dbát na dodržování pravidel silničního provozu,
- seznamovat děti se základními dopravními značkami a pravidly a vyžadovat po nich vysvětlení, proč se jimi musí řídit,
- poskytovat dětem názorné příklady, doma pomocí hraček apod.
- upozorňovat děti na nebezpečí vlivu ročních období, například na nebezpečí v zimním období,
- trénovat s dětmi různé dopravní situace, například přecházení na přechodu,
- vést děti k ohleduplnému a pozornému chování na ulicích i v dopravních prostředcích,
- naučit děti základní znalosti, jako pravá a levá strana, geometrické tvary, barvy,
- poučit děti o druzích a možném nebezpečí jednotlivých dopravních prostředků, například o tramvaji či kloubovém autobusu,

- upozorňovat děti na nevhodná místa pro hraní a zajistit jim ta vhodná,
- učit děti základním pohybovým dovednostem, jako obratnosti, hbitosti, disciplíně a rozhodnosti

Dítě v roli chodce

V této oblasti by mělo dítě znát:

- jaké zvuky na ulici vnímat, kam se dívat a čemu věnovat zvýšenou pozornost,
- jak se chovat v určitém dopravním prostředí, například na chodníku, v obytné zóně a na cyklostezce,
- význam signálů na semaforu pro chodce,
- kde může po ulici chodit, kde a jak má přejít silnici bez přechodu i po přechodu,
- nebezpečí plynoucí z různých dopravních prostředků, vědět, že jejich rychlost se liší a stejně tak jejich brzdná dráha.

Dítě v roli spolujezdce

Tuto roli je možné rozdělit na více menších rolí podle dopravního prostředku, ve kterém je dítě spolujezdcem. Jako pasažér v autě dítě musí znát:

- jaká pravidla pro něj jako spolujezdce vyplývají,
- jak se při cestě v autě chovat a s čím si může hrát,
- jak bezpečně do vozu nastoupit a vystoupit, proč a jak používat bezpečnostní pásy. Jako cestující v hromadných prostředcích musí znát:
- jak se chovat jako cestující v hromadném dopravním prostředku,
- jak se chovat na zastávce,
- jak bezpečně nastoupit a vystoupit,
- jak správně sedět a popřípadě se pevně držet.

Dítě v roli jezdce

Roli jezdce je možné rozdělit v závislosti na prostředku, na kterém dítě jede. Avšak pravidla a znalosti, které dítě musí mít, jsou pro ně společná. Dítě tedy jako jezdec ať už na kole, koloběžce, tříkolce atd. musí znát:

- jak a kde na příslušném vozidle jezdit nebo nejezdit,
- základní pravidla silničního provozu a význam určitých značek,
- jak dát správně znamení o změně směru,
- jak jezdit ve skupině či na chodníku v pěší zóně,
- jakou používat ochrannou výstroj a za jakým účelem (Provalilová, 2008).

O neposlušném autíčku

Bylo jednou jedno krásné nové autíčko. Mělo červený lak, který se na sluníčku krásně leskl. Autíčko umělo rychle jezdit a jeho motor měl nádherný zvuk, a tak si to autíčko řeklo: „Proč bych mělo poslouchat takové hloupé a škaredé dopravní značky, které neumějí nic jiného než stát u silnice? Vůbec mě ty hloupé značky nezajímají! Nechci o nich nic vědět, nebudu se je učit, vždyť i bez nich umím krásně jezdit!“ A tak si představte, že to autíčko začalo jezdit a vůbec nikoho neposlouchalo. Jednou, když na semaforu zaskvítila červená, autíčko nezastavilo a jelo klidně do křižovatky. Jen díky pozornosti druhého auta se nic nestalo. Auto, které mělo zelenou, rychle zabrzdilo, až guma zahvízdaly, ale neposlušné autíčko si z toho nic nedělalo a klidně si jelo dál. Když vyjelo z města, na silnici se objevila tyto značky:

Vy, je děti určitě znáte a víte, co znamenají.

Jenže neposlušné autíčko si pomyslelo: „Hadi na silnici, ha ha, tak to mě vůbec nezajímá!“ a jelo v plné rychlosti dál. Jenže takové nebezpečné zatáčky se v plné rychlosti projet nedají, a tak se stalo, že autíčko vyletělo ze silnice, udělalo několik kotrmelců a pak narazilo do stromu... Teď už autíčko nebylo krásné, ale bylo celé polámané a potlučené. Přední sklo vysypané, světla rozbitá, jedno kolo bylo ulomené a z motoru šla pára, která zlověstně syčela. Autíčko začalo plakat a naříkat, protože ho všechno hrozně moc bolelo.

Naštěstí jela okolo odtahová služba, která neposlušné rozbité autíčko opatrně naložila a odvezla do nejbližšího autoservisu. To je taková nemocnice pro auta. Tam, když to autíčko uviděli, spráskli nad ním ruce. „Tak to nás čeká hodně práce!“ Na nic nečekali a hned se do ní pustili. Museli opravit motor i karoserii, vše znovu seřadit, vyměnili kola a namontovali nová světla. Pak autíčko nalakovali a za několik dní tu stálo autíčko jako nové. „Hurá!“ radovalo se autíčko a už chtělo zase vyjet na silnici. Nic takového! Mechanici řekli: „Nikam tě, milé autíčko, nepustíme, nejdřív se musíš naučit všechny dopravní značky! A když nám potom slíbíš, že je budeš pěkně poslouchat, tak tě pustíme.“ Autíčko slíbilo, že se všechny značky naučí, že bude poslouchat, aby už nikdy nebouralo.

POROZUMĚNÍ TEXTU, DISKUSE

- Jakou mělo autíčko barvu?
- Na jakou barvu na semaforu autíčko projelo křižovatkou?
- Jak bylo autíčko potrestáno?
- Vybouralo se autíčko ve městě?
- Do čeho autíčko narazilo?
- Co se na autíčku rozbilo?
- Kdo autíčku pomohl? "
- Jak se jmenuje nemocnice pro auta?
- Proč nechtěli opraváři autíčko pustit zpět na silnici?
- Jak to celé dopadlo, co autíčko slíbilo?

Návrhy aktivit:

- Rozhovor s dětmi – co označujeme názvem dopravní prostředky, jaké dopravní prostředky znáte, čím jezdíte do školky, k babičce, na výlet...
- Dopravní prostředky pohybující se po zemi, ve vodě a ve vzduchu (nastříhané obrázky dopravních prostředků). Děti obrázky přiřazují na tři stanoviště voda, země, vzduch, dle oblasti, kam můžeme dopravní prostředky zařadit.
- **Dopravní značky** – seznámení s dopravními značkami, jaké geometrické tvary značky mají?
  - výstražné – mají tvar červeného trojúhelníku
  - zákazové – mají kulatý tvar a jsou červené
  - příkazové – mají kulatý tvar a modrou barvu
  - informativní – modré, obdélníkového tvaru
- učíme se znát význam základních značek
- na vycházkách hledáme a pojmenováváme naučené značky

DOPRAVNÍ ZNAČKY

zygy

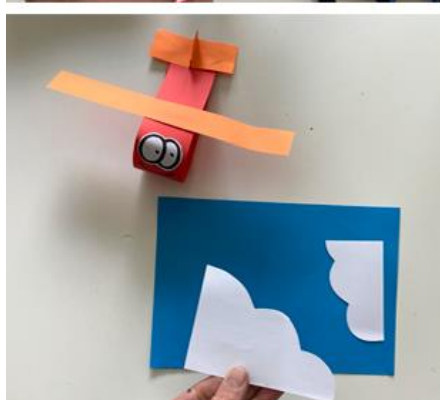

- Skládání lodičky z papíru – návod zde <https://youtu.be/gdNGxkePu2Q>
- Tvoření:

PAPER AIRPLANE

PAPER ROADS

www.krokotak.com

Zvuky dopravních prostředků

- Poslech dopravních prostředků – zvuková nahrávka – určování zdroje zvuku
(<https://www.youtube.com/watch?v=tEw7oP4rpIA>)
- Záchranný kruh – <https://www.zachranny-kruh.cz/pro-skoly/interaktivni-vzdelavaci-kurzy/dopravni-vychova.html>
  - Animovaný multimediální kurz obsahující tyto kapitoly: – Chůze po chodníku, chůze po silnici, přecházení silnici, chování v automobilu, vidět a být viděn, jízda na kole, skateboardu a kolečkových bruslích, cestování v hromadných dopravních prostředcích, vozidla s právem přednosti v jízdě, dopravní značka, cestujeme vlakem, železniční přejezdy a rizika na železnici

Pobyt venku:

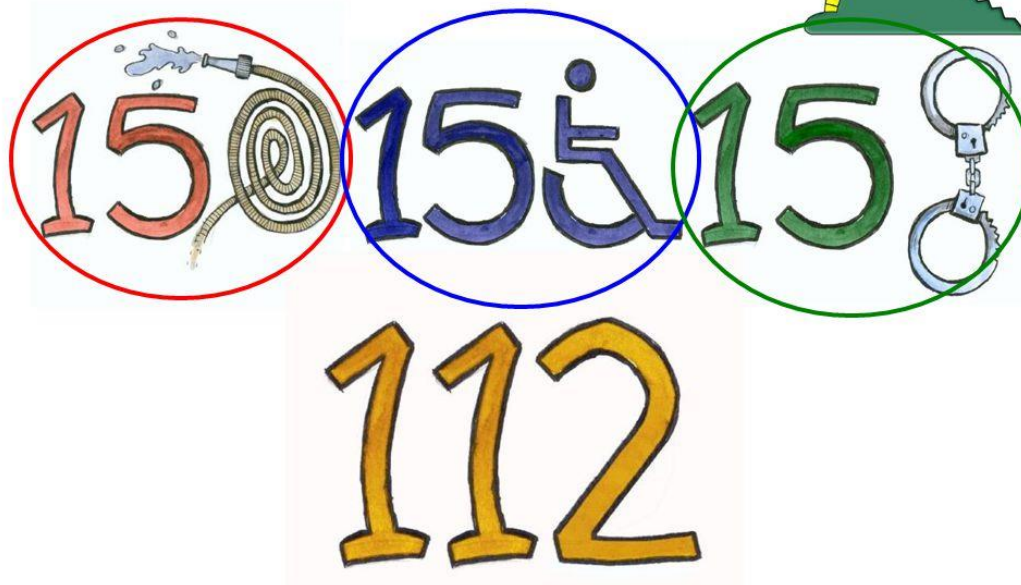
- Poznávání dopravních prostředků, které venku potkáváme – chování řidičů a chodců – diskuse s dětmi
- Poznávání dopravních značek, povídání si o jejich významu
- Správné chování u silnice, přecházení vozovky

Hudební náměty :

[Míša Růžičková – Veselá Mašinka \(Minidisko Cvičíme s Míšou 7\) - YouTube](#)

[Svěrák – Uhlíř – Auta – https://youtu.be/0iPdZIdOedg](https://youtu.be/0iPdZIdOedg)

Co je tísňová linka ?

U každého obrázku vybarvi tlačítko, zda se situací na obrázku souhlasíš nebo nesouhlasíš. Použij zelenou barvu, jestliže souhlasíš a červenou barvu, jestliže nesouhlasíš

NESOUHLASÍM

SOUHLASÍM

NESOUHLASÍM

SOUHLASÍM

NESOUHLASÍM

SOUHLASÍM

NESOUHLASÍM

SOUHLASÍM

NESOUHLASÍM

SOUHLASÍM

NESOUHLASÍM

SOUHLASÍM

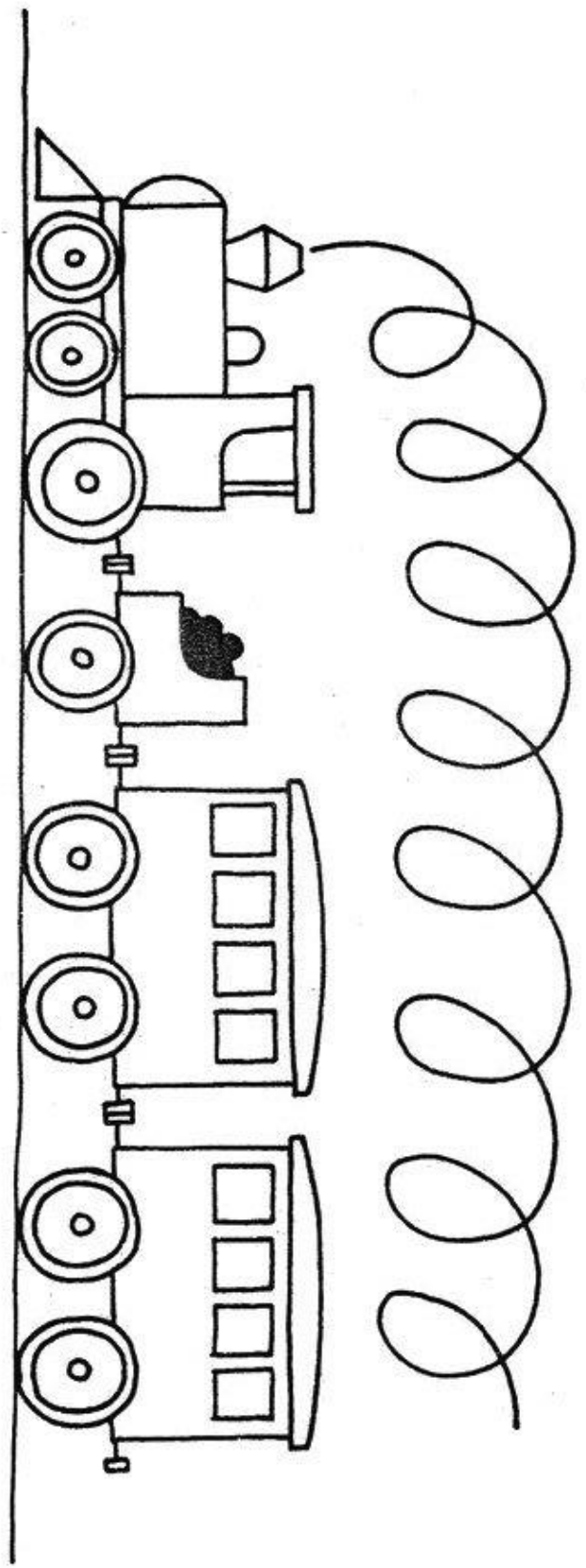
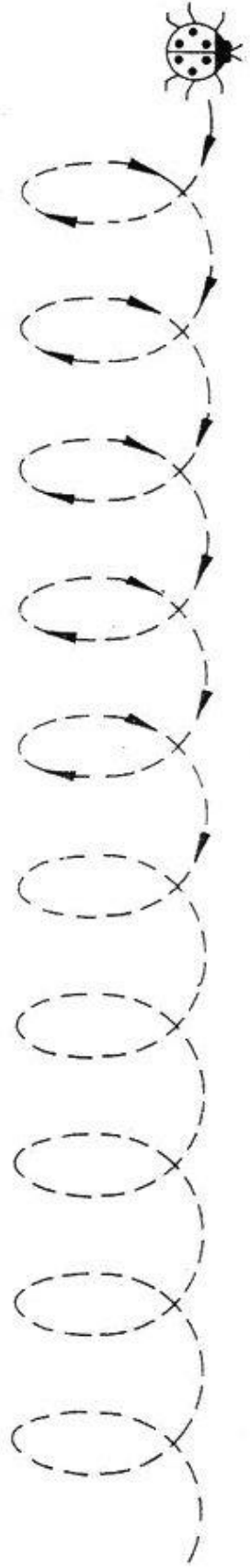
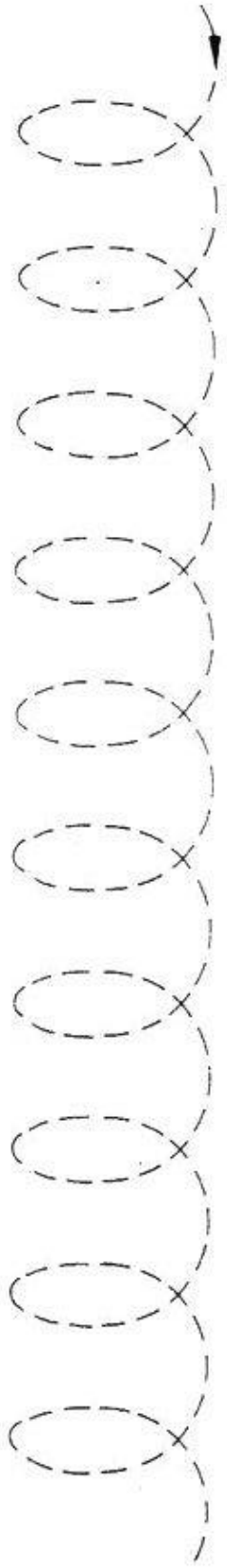
NESOUHLASÍM

SOUHLASÍM

NESOUHLASÍM

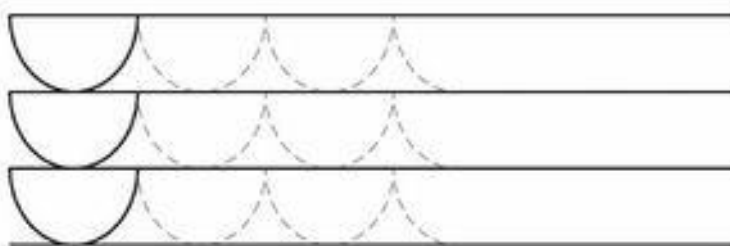
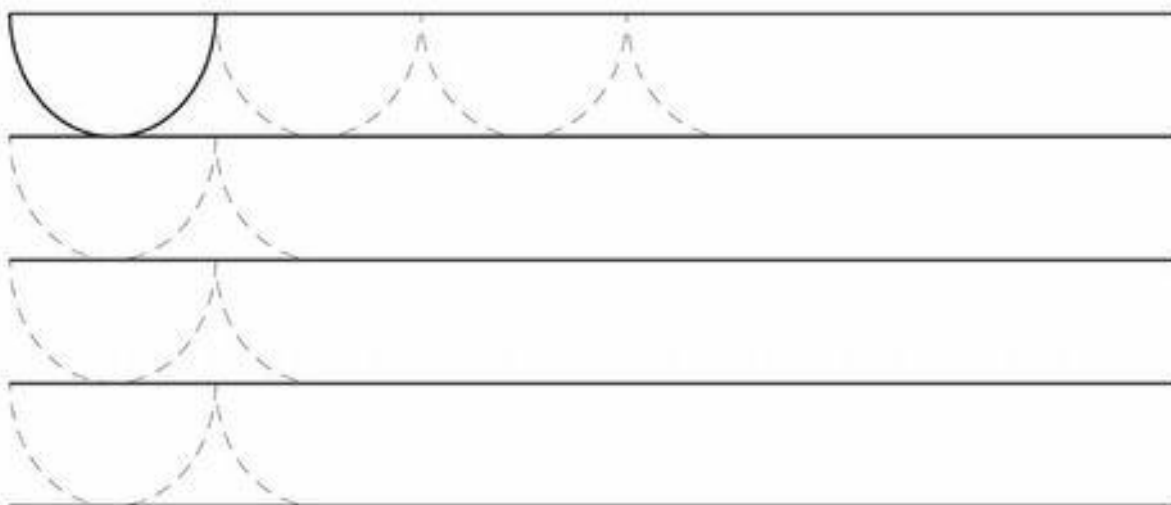
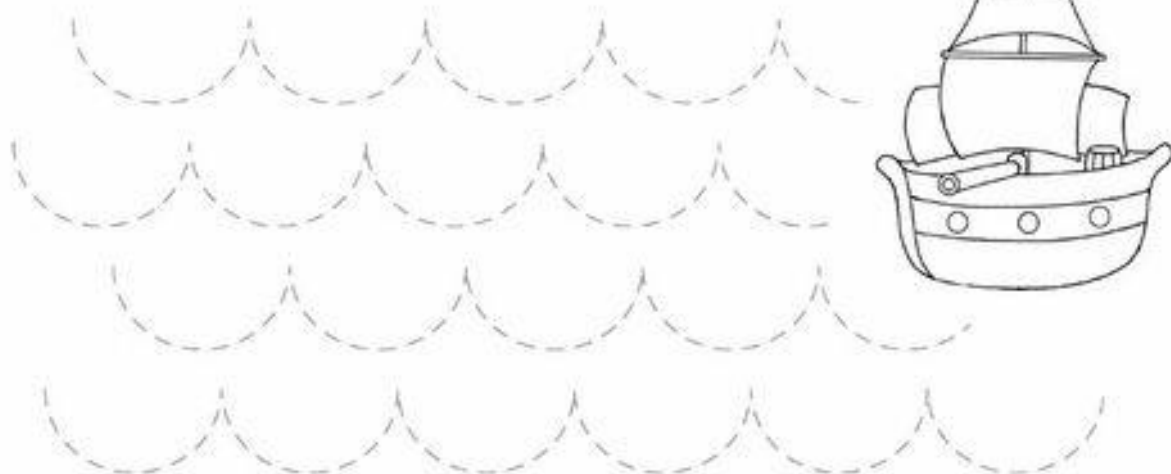
SOUHLASÍM

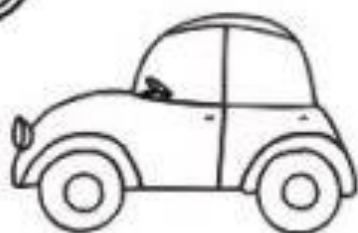
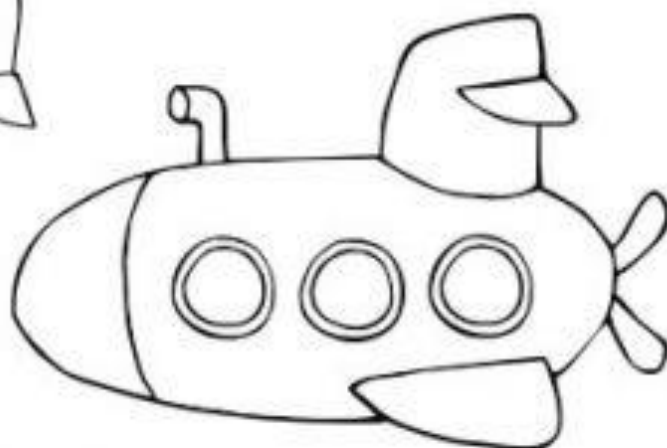
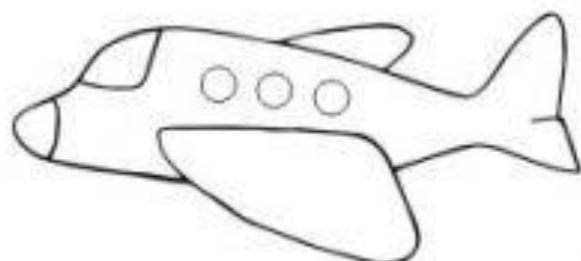
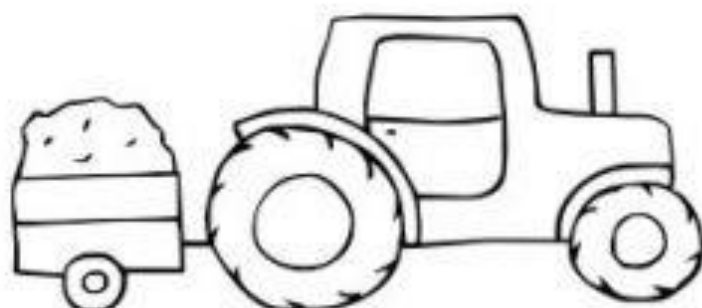

VLNKY

Na rozbouřeném moři pluje loď. Vlnky šplouchají až na palubu. Obtáhni je.

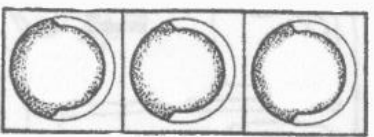
ZAKROUŽKIJ VŠECHNY DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY, KTERÉ JEZDÍ PO ZEMI, ŽELEZNÉ, TY, CO LÉTAJÍ VZDUchem, MOŘE.
NAJDEŠ JEŠTĚ JINOU SKUPINU PROSTŘEDKŮ?

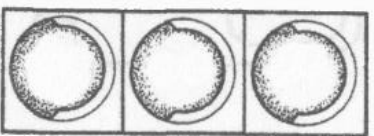
Nápady pro Aničku

5. Dokreslete barevně světla semaforu.

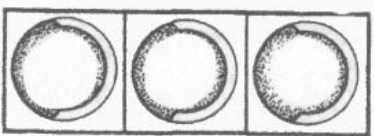
STŮJ!

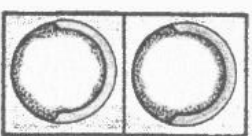
VOLNO!

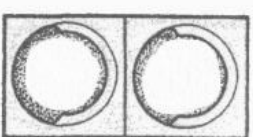
POZOR!

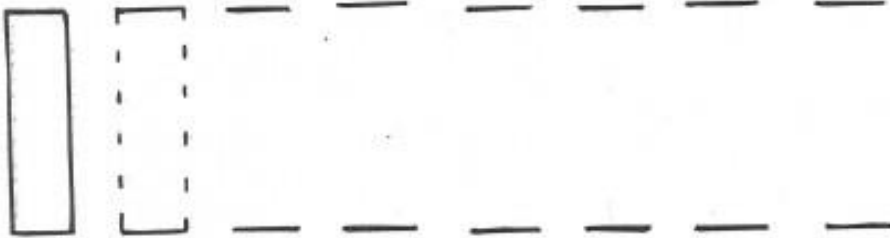
STŮJ!

VOLNO!

SVISLE ČÁRY krátké

• Rovnými čarami dokreslí přechody pro chodce.

Vybarvi kolečka na obrázcích:

- červeně, kde se lidé chovají špatně.

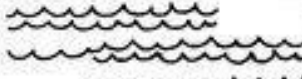

- zeleně, kde se chovají správně.

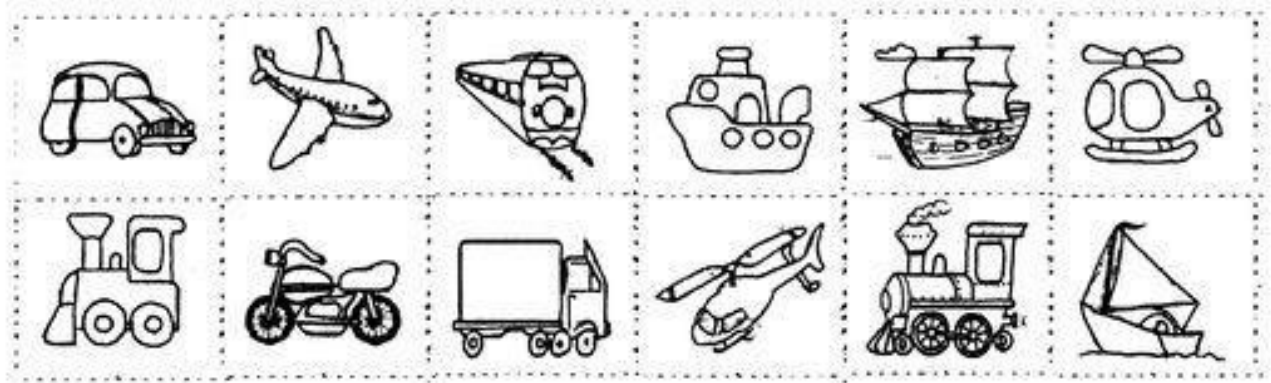
Obrázky si můžeš také vybarvit celé a rozstříhat.

KDE SE POHYBUJÍ DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

VODA	VZDUCH	KOLEJE	CESTA
			

Další užitečné odkazy pro rodiče

- www.ibesip.cz
- <https://www.bezpecnecesty.cz/cz/dopravni-vychova/dopravni-vychova-v-rodine/deti-4-7-let>
- www.zachranny-kruh.cz